

DR
**K3NC2R1
HUS4T**

DR
S
**Symfoni
Orkestret**
*Danish National
Symphony Orchestra*

Lørdag 14. januar 2017 kl. 15

LUISI & KAVAKOS

DR SymfoniOrkestret

Fabio Luisi, dirigent

Leonidas Kavakos, violin

**PRO
GRAM**

Lørdag 14. januar kl. 15

DR Koncerthuset
koncertsalen

DR SymfoniOrkestret

Fabio Luisi
dirigent

Leonidas Kavakos
violin

Soo-Jin Hong
koncertmester

Koncerten optages og sendes
i P2 Koncerten
torsdag 26. januar kl. 19.20
og søndag 29. januar kl. 12.15

Mød Musikken
Der er koncertintroduktion
kl. 14 i koncertsalen med
P2-værten Rie Koch, der
fortæller om programmet
og interviewer medvirkende
fra koncerten.

I koncertpausen vil der
være cd-salg i foyeren, hvor
publikum har mulighed for at
købe cd-udgivelser med bl.a.
Leonidas Kavakos.

RICHARD STRAUSS (1864-1949)
Don Juan, TrV 156, op. 20 (1888)

Varighed: ca. 17'

JOHANNES BRAHMS (1833-1897)
Violinkoncert, D-dur, op. 77 (1878)

- 1 Allegro
- 2 Adagio
- 3 Allegro

Varighed: ca. 38'

PAUSE (30')

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)
Symfoni nr. 3, Es-dur, op. 55, Eroica (1803)

- 1 Allegro con brio
- 2 Marcia funebre: Adagio assai
- 3 Scherzo: Allegro vivace
- 4 Finale: Allegro molto

Varighed: ca. 47'

Richard Strauss

Don Juan

Af Jens Cornelius

En Don Juan – sådan en kender vi nok allesammen. En specialist i forførelsens kunst, en rigtig 'Don Johansen'. Mozart komponerede en hel opera om ham og Søren Kierkegaard beskrev ham i *Forførerens Dagbog*. Endnu en fortolkning af den evige forfører hører man i Richard Strauss' symfoniske digtning *Don Juan* fra 1888.

I Strauss' værk møder man fra første tone den frembusende og skamløse elsker. Don Juan præsenterer sig med et hovedtema, der er uimodståelig virilt. Derefter følger man hans møder med to kvinder.

Den første kærlighedsscene indledes af en forførerisk soloviolin. Musikken udvikler sig til et erotisk klimaks, hvorefter Don Juan hurtigt er ude af sengen igen og på vej til næste kvinde. Temaet fra indledningen vender tilbage for at beskrive forførerens evige jagt.

Fire af Strauss' symfoniske digtninger handler om mænd fra litteraturen: Don Quixote, Macbeth, Till Eulenspiegel og Don Juan

---

Den anden affære er mere lidenskabelig og tragisk, og kvinden er fortvivlet over at blive forladt af sin casanova. En klagende obo er lyden af kvindens sorgfulde sang, men hun verfes væk af horntemaet, Don Juans heltesignal, som man blev præsenteret for i begyndelsen.

Næste episode foregår ved et maskebal, hvor Don Juans humør når nye højder. Men højt at flyve, dybt at falde: En lammende selverkendelse rammer ham, og han styrter ned i et depressivt mørke. Først da han udfordres til duel, vågner han igen til dåd. Don Juan vinder duellen. Alligevel kan det ikke redde ham fra livsløgnen.

Don Juan erkender, at han er et hult og svingagtigt menneske. Det viser Strauss os med en generalpause hen mod slutningen af værket, hvorefter musikken skifter til mol og forsvinder i tomhed. Don Juan har spillet fallit som menneske, og kun døden kan give ham fred.

Johannes Brahms

Violinkoncert

Et afbrudt venskab blev helet, da Brahms skrev sin violinkoncert. Musikken var en udstrakt hånd til hans gamle ven, violinisten Joseph Joachim. De var gledet fra hinanden, men kunne ikke undvære hinanden som kammerater og musikalske sparringspartnere. Samarbejdet blev noget af en prøvelse for de to stærke personligheder. Joachim var opsat på, at violinkoncerten også skulle være hans, mens Brahms som altid var frygteligt stædig. Brahms gav dog Joachim frie hænder til at lave solokadencen i første sats.

Brahms skrev også to klaverkoncerter samt en dobbeltkoncert, hvor både en violin og en cello er soloinstrumenter

Det var ikke kun Joseph Joachim, der satte sit præg på det nye værk. Det gjorde også Beethoven – som fra sin sky fulgte med, når Brahms komponerede. Det var ofte en belastning, men denne gang gjorde Brahms ikke noget for at skjule hvilken arv, han byggede på. Brahms' og Beethovens violinkoncerter er i samme toneart, har samme enorme størrelse og også samme ramme: en massiv førstesats, en sfærisk andensats og en rustik finale.

Violinkoncertens omfang gør den til en musikalsk bjergbestigning, hvor solisten sammen med orkestret oplever storslåede syn, krævende udfordringer og mediterende ro. Formatet slås an allerede i førstesatsens gevaldige orkesterindledning. Når solisten sætter ind, er det kontrastfulde drama mellem ømhed og patos allerede nået langt.

Anden sats har igen en lang indledning, hvor violinisten slet ikke spiller. I stedet hører man en guddommeligt smuk solo for obo – ironisk nok et af violinkoncertens højdepunkter! Satsen var årsag til, at violinvirtuosen Pablo de Sarasate nægtede at tage værket på sit repertoire. ”Skulle jeg måske stå der og vente med violinen i hånden, mens oboen spiller den eneste melodi i hele stykket?” lød hans misforståede dom.

Til sidst en livskraftig finale præget af ungarsk folkemusik, der var højeste mode i Wien. Brahms havde allerede haft stor succes med sine *Ungarske danse*. Finalesatsen i violinkoncerten er samtidig en hilsen til Joseph Joachim, som var født i Ungarn og i 1861 havde komponeret en glimrende violinkoncert i 'ungarsk stil'.

Brahms, Joachim – og Beethoven. En fornem trio! Da Joseph Joachim uropførte Brahms' mesterværk, understregede han slægtskabet ved at spille Beethovens violinkoncert umiddelbart inden. Dén pointe fangede Wiens publikum godt, og violinkoncerten blev en af Brahms' største triumfer.

Ludwig van Beethoven

Symfoni nr. 3, Eroica

Da Beethovens 3. symfoni blev spillet første gang, oplevede publikum den største og mægtigste symfoni, verden endnu havde hørt. Så sprængfuld af dynamik og kraft, så overvældende i sin konstruktion, at den efter 200 år stadig kan vælte lytteren omkuld.

Titlen *Sinfonia Eroica* betyder 'heroisk symfoni'. Det er altså heltemusik, et portræt af et menneske, der tør kæmpe for en større sag. Dø om så det gælder! Symfonien fra 1803 blev hurtigt opfattet som en hyldest til Europas største revolutionshelt, Napoleon. Beethoven var en stor beundrer af ham og overvejede at kalde symfonien for *Bonaparte*, Napoleons efternavn.

Men året efter blev der slået skår i Beethovens begejstring, da Napoleon kronede sig selv som Kejser af Frankrig. Forræderi mod alt, hvad der var blevet kæmpet for! Beethoven tog sin pen og stregede Bonaparte-titlen ud så voldsomt, at papiret blev revet i stykker. I stedet fik symfonien den ætsende undertitel: *Heroisk symfoni skrevet til højtideligholdelse af mindet om en stor mand*. Denne sande helt var stadig kun et ideal.

Første sats viser heltens fremdrift, der ikke er til at stoppe. Når orkestret i samlet flok banker indledningsakkorderne ud, må man overgive totalt sig til den kraftkarl, der viser os vej. Beethoven? Napoleon? Andensatsen er en sørgemarch i mol, som alligevel bryder ud i lys og storslået dur. Helten er død, heltens længe leve! Det er muligt at komme videre trods alt. Og i den lynhurtige tredjesats opsamles der ny energi, mens indfaldene ankommer som brikker i et puslespil, næsten hurtigere end sanserne kan følge med.

Finalens abrupte indledning giver os endnu en chokeffekt – og efterlader lytteren som ét stort spørgsmålstegn. Hvad er det, der nu skal ske? Orkestret tøver med at give svaret, for Beethoven bringer musikerne på banen i omvendt rækkefølge. Først baslinjen, underfundigt knipset på kontrabassernes strenge. Flere instrumenter kommer til. Men hvor er melodien?

Oboen kommer med løsningen: Et simpelt tema, som udvikler sig til en stribe fantastiske variationer. I stedet for en tordnende afslutning lader Beethoven ånden og viddet sejre. Ikke kraften. Det er en erklæring om menneskets uendelige potentiale. En genial afslutning på den hidtil største symfoni – og sandsynligvis også den bedste – der nogensinde er komponeret.

.....
Symfonien har givet navn til den mellemste af de tre skaberperioder i Beethovens liv, 'den heroiske'
.....

Dirigent

Fabio Luisi

- **Fabio Luisi**

- **Italiensk dirigent,
født 1959 i Genova**

- **Chefdirigent for
DR SymfoniOrkestret**

- **Er desuden chefdirigent
for Zürich Operaen
og førstedirigent ved
Metropolitan Operaen
i New York**

Den italienske dirigent Fabio Luisi tiltrådte sidste år posten som chefdirigent for DR SymfoniOrkestret. Det misunder man os nok i mange lande, for Luisi er en af verdens bedste – en knivskarp, kræsen musiker, der kompromisløst stræber efter at opnå det ypperste. ”Fabio Luisi er enormt fokuseret”, siger orkesterchef Kim Bohr, ”og han kommer med en kæmpe erfaring fra verdens største scener. Han er på topniveau og går 100 procent ind i musikken, hvor han kan gøre en forskel.”

Fabio Luisi, der fylder 58 på tirsdag, er født og uddannet i Genova. Han deler sin karriere mellem opera og orkestermusik – og mellem USA og Europa. Han har nemlig også to stillinger i operaens verden som chefdirigent for Zürich Operaen og som førstedirigent ved Metropolitan Operaen i New York. Tidligere har Fabio Luisi været operachef på Dresdens fornemme Semper Opera og chefdirigent for bl.a. Wiener Symfonikerne, Leipzig Radiosymfoniorkester og Dresdens Statskapel.

Der er lavet langsigtede planer for Luisis arbejde med DR SymfoniOrkestret. I næste sæson dirigerer han dansk musik og værker af bl.a. Mahler, Richard Strauss og Bruckner. Det er et repertoire, der ligger ham meget nær, og som kræver netop den virtuose teknik og det røntgensyn på de farvestærke partiturer, som Luisi besidder.

For orkestret er koncerterne med Luisi altid højdepunkter, der med stor spænding bliver set frem til. Fabio Luisi og DR SymfoniOrkestret mødte hinanden første gang i 2010 – ”og jeg har elsket orkestret lige siden”, siger han.

Solist

Leonidas Kavakos

- **Leonidas Kavakos**
- **Græsk violinist og dirigent, født 1967 i Athen**
- **Vinder af Sibelius-konkurrencen i Helsinki 1985**
- **Verdensomspændende karriere som solist, kammermusiker og de senere år også som dirigent**

Leonidas Kavakos er en af verdens mest raffinerede og personlige musikere på sit instrument. I denne uge er han i København og medvirker i flere forskellige arrangementer – anledningen er den store Léonie Sonnings Musikpris, som han fik overrakt her i Koncerthuset i forgårs.

Han er født i 1967 i en græsk musikerfamilie af folkemusikere og klassiske musikere. Han begyndte tidligt at spille, og talentet udviklede sig eksplosivt. 12 år gammel blev han som den yngste nogensinde optaget i EU's Ungdomsorkester. Senere studerede han i USA, og han slog igennem, da han som ganske ung vandt Paganini-konkurrencen i Genova og Sibelius-konkurrencen i Helsinki.

I 1990 skabte han sensation med sin indspilning af Sibelius' violinkoncert, både i den velkendte version og – med særtilladelse fra Sibelius-familien – i dens førsteudgave. Sibelius' violinkoncert er blevet Kavakos' signaturværk, og det var også Sibelius, han spillede i 2015 ved sin første optræden her i Koncerthuset.

Leonidas Kavakos har gennem årene været solist hos alle verdens førende orkestre, bl.a. Wiener Filharmonikerne, New York Filharmonikerne, Berliner Filharmonikerne og London Symfoniorkester, og han står i dag på toppen af sin solistkarriere. I 2014 blev han kåret til *Artist of the Year* af tidsskriftet *Gramophone* på baggrund af sine fremragende indspilninger af Brahms' violinkoncert og Beethovens violinsonater. Hans seneste album hedder *Virtuoso* og demonstrerer – ikke uventet – virtuositet på allerhøjeste plan.

De senere år har Leonidas Kavakos taget fat på en parallel karriere som dirigent. I 2016 år dirigerede han DR SymfoniOrkestret for første gang, og i den rolle vender han tilbage i 2018. Men i aften gælder det solisten Kavakos, og med sig har han som sædvanligt sin Stradivarius-violin fra 1724.

HVAD, HVOR OG HVORDAN I DR KONCERTHUSET

Restauranten: Supplér din koncertoplevelse med en hyggelig og lækker middag i DR Koncerthuset's Restaurant. På www.drkoncerthuset.dk kan du læse mere om restauranten og månedens menu. Det er nødvendigt at reservere bord i forvejen, og det kan gøres på e-mail: book1bord@dr.dk eller telefonisk på 35206360 (hverdage 12-16).

Garderoben er bemandet, gratis og befinder sig i foyeren. Af sikkerhedshensyn er det ikke tilladt at medbringe overtøj og store tasker i koncertsalen.

Pausedrinken kan bestilles og forudbetales i baren inden koncerten – så står den klar til dig i pausen.

ZERVED: På koncertdagen kan du også købe din pausedrink ved hjælp af en smartphone:

1. Download gratis "Zerved" (via app-store eller Google Play)
2. Bestil og betal
3. Hent din drink i vores "Zerved-bar"

Parkeringen: Vi har fået nyt parkeringssystem, der er forudbetalt. Det vil sige, at man køber en P-billet i billetautomaten til et bestemt tidsrum og placerer den synligt i forruden på bilen. Det er ikke længere muligt at forudbetale sin parkering inde i DR Koncerthuset.

Rundvisninger: DR har en række rundvisnings-tilbud og tilpasser gerne rundvisninger efter dine behov. Besøg www.drkoncerthuset.dk.

Udlejning/konferencer: DR Koncerthuset danner en unik og professionel ramme om ethvert arrangement. Læs mere på DR Koncerthuset's hjemmeside eller kontakt os direkte på email: lejkoncerthuset@dr.dk.

Gruppearrangementer: DR Koncerthuset kan altid skræddersy et gruppearrangement til dig, fx en middag med rundvisning og efterfølgende koncert. Du kan kontakte os på 35206100 eller på email: gruppesalg@dr.dk og få et uforpligtende tilbud.

FÅ NYHEDER OM DR KONCERTHUSET

Nyhedsbrevet: Få alle nyheder om kommende koncerter, konkurrencer og specialtilbud direkte i din indbakke. Tilmeld dig på www.drkoncerthuset.dk.

Facebook: Koncerthuset Klassisk er også på Facebook. Her kan du få krydderier til din koncertoplevelse, kommentere, stille spørgsmål og få svar med det samme. Følg os på www.facebook.com/drkoncerthuset.

DRs koncertvirksomhed støttes af blandt andre:

A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til Almene Formaal
Aage og Johanne Louis-Hansens Fond
Knud Højgaard's Fond
Augustinus Fonden
Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat
Beckett-Fonden
Statens Kunstoffond
Oticon Fonden